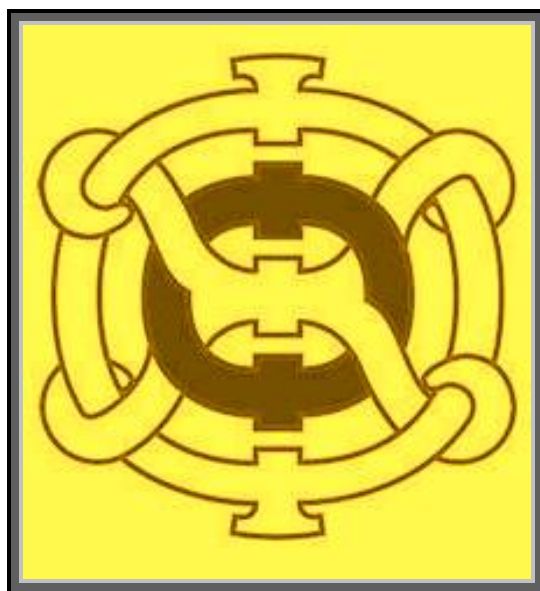

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики

**СУЧАСНІ
МОВО- І ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧІ
МЕТОДОЛОГІЇ ТА НОВІ ПРОЧИТАННЯ
ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ**

АНТОЛОГІЯ

Електронне видання на CD-ROM

Луцьк
Вежа-Друк
2018

УДК 80'06(082)

С 91

*Рекомендовано вченою радою факультету філології та журналістики
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 2 від 22 лютого 2018 р.)*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова редакційної колегії

Оляндер Луїза Костянтинівна, доктор філологічних наук, професор, академік АН ВО України (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки)

Члени редакційної колегії

Астрахан Наталія Іванівна, доктор філологічних наук, доцент (Житомирський державний університет імені Івана Франка)

Богданова Ольга Володимирівна, доктор філологічних наук, професор (Петербурзький державний університет)

Васейко Юлія Святославівна, кандидат філологічних наук, доцент (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки)

Громик Юрій Васильович, кандидат філологічних наук, доцент (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки)

Захарова Вікторія Трохимівна, доктор філологічних наук, професор (Ніжньогородський державний педагогічний університет імені Козьми Мініна)

Полежаєва Тетяна Вікторівна, кандидат філологічних наук, доцент (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки)

Полякова Лариса Василівна, доктор філологічних наук, професор (Тамбовський державний університет імені Г.Р. Державіна)

Удалов Віктор Лазарович, доктор філологічних наук, професор, академік АН ВО України

Чирков Олександр Семенович, доктор філологічних наук, професор (Житомирський державний університет імені Івана Франка)

Штейнер Іван Федорович, доктор філологічних наук, професор (Гомелівський державний університет імені Франциска Скорини)

Рецензенти

Козлик Ігор Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника)

Радишевський Ростислав Петрович – доктор філологічних наук, професор, член-кореспондент НАН України (Інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)

Сучасні мово- і літературознавчі методології та нові прочитання художнього тексту.

С 91 Антологія / упорядники Л. К. Оляндер, О. В. Богданова, Ю. В. Громик, І. Ф. Штейнер. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Об'єм даних 10,80 Мб.

ISBN 978-966-940-159-5

У збірнику представлено статті як видатних, так і молодих учених України, Китаю, Польщі, Республіки Білорусь, Росії з питань методологій сучасного літературо- та мовознавства.

Збірник розрахований на спеціалістів-філологів, студентів, учителів, а також на усіх, кого цікавлять методологічні підходи до аналізу текстів красномовства.

Тексти публікуються в авторській редакції.

УДК 80'06(082)

ISBN 978-966-940-159-5

© Оляндер Л. К., Богданова О. В., Громик Ю. В., Штейнер І. Ф. (упорядкування), 2018

© Маліневська І. П. (обкладинка), 2018

© Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2018

ЗМІСТ

<i>Вступне слово</i>	7
----------------------------	---

ІСТОРІЯ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА

<i>Жулинський М.Г.</i> Був «одночасно і вченим, і громадським діячем на полі культури». Академікові Дмитру Багалію – 160 років.....	9
<i>Козлик І.В.</i> Роман Гром'як: методологічні параметри наукової діяльності ученого.....	21

ТЕОРІЯ. МЕТОДОЛОГІЯ

Сучасні проблеми теорії літератури

<i>Астрахан Н.І.</i> Літературний твір як модель семіозису.....	37
<i>Бажок І.А.</i> Жанрава-тэматычныя асаблівасці беларускай і ўкраінскай эсэістыкі.....	43
<i>Васильєв Є.М.</i> Жанри драми у сучасних загальних генологічних дослідженнях.....	49
<i>Вірченко Т.І.</i> Літературознавча термінологія в авторських жанрових дефініціях сучасних українських драматургів.....	58
<i>Головій О.М.</i> Неореалізм: до проблеми термінологічного окреслення.....	63
<i>Гром'як Р.Т.</i> Методика реалізації рецептивного підходу до літературних явищ у компаративних студіях.....	74
<i>Дмитрієва І.В.</i> П'єса-колаж та її особливості (на матеріалі п'єси Сари Кейн «Психоз 4.48»).....	79
<i>Захарова В.Т.</i> Проблемы лиризации русской прозы XX века в ракурсе трудов В.А. Грехнева и Д.Е. Максимова.....	84
<i>Козлик І.В.</i> Теоретико-літературний потенціал літературно-художньої спадщини М.В. Гоголя.....	88
<i>Кормилов С.И.</i> К проблеме синтетической теории литературы: элементы и качества художественного произведения.....	108
<i>Криворучко С.К.</i> Напряг «fictions critiques» («критичний вимисел») межі ХХ – ХХІ ст.....	119
<i>Кучма Н.</i> До проблеми теорії і класифікації літературно-критичних жанрів.....	129
<i>Лавринович Л.Б.</i> Типологія постмодерного персонажа.....	133
<i>Лановик М.Б.</i> Теорія відносності: проблема посилення «кризи теорії» чи пошуки точного знання в гуманітарній науці.....	141
<i>Лановик З.Б.</i> Подолання «кризи теорії» через повернення до витоків «чистої герменевтики».....	149
<i>Медицька М.С.</i> Художня парадигма маски: літературний контекст заходу і сходу.....	157
<i>Моклиця М.В.</i> Філологічні методи у дослідженнях літератури.....	169
<i>Полежаєва Т.В.</i> Сюжет в лирике: целостно-системный подход.....	175
<i>Полякова Л.В.</i> Компаративистика в современном российском литературоведении: поиск путей развития и плодотворных решений.....	188
<i>Приходько В.Б.</i> Розуміння художнього тексту як перекладознавча проблема.....	202
<i>Regiewicz A.</i> Тропу teologiczne w sztuce interpretacji. Ćwiczenia z poszukiwania sensów....	207
<i>Соколова В.А.</i> Ідеологія та життєва практика пуританства у драмах Б. Шоу «Учень диявола» та Лесі Українки «У пуці».....	235
<i>Степанова А.А.</i> Образ фаустовского сознания в литературе XX века: от архетипа к идеологеме.....	246
<i>Тарнашинська Л.Б.</i> Українське шістдесятництво: синергетичний вимір.....	257
<i>Удалов В.Л.</i> «Вишневы сад» – заповіт Чехова: процес цілісно-системного дослідження	265

<i>Хороб С.І.</i> Літературно-критичні концепції Миколи Євшана (на матеріалі статті П. Петренка «Естетичне “вірую” М. Євшана»).....	277
<i>Червінська О.В.</i> Жанрова природа ритму.....	284
<i>Чирков О.С.</i> Драматургія – мистецтво драми?.....	290
<i>Чуй А.В.</i> Любовна лірика «Молодої музи»: стан та перспективи дослідження.....	297

Присвяти у структурі тексту

<i>Богданова О.В.</i> К вопросу о дедикативных стратегиях художественного текста.....	307
<i>Мусий В.Б.</i> Рецептивный потенциал посвящения как элемента художественной системы рассказа Чулкова Г.И. «Кинжал».....	315
<i>Назарець В.М.</i> Типологія жанрово-тематичних різновидів присвяти.....	322

ІСТОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ

Слов'янські літератури

Українська література

<i>Данилюк-Терещук Т.Я.</i> Літературна історія фольклорного вовкулаки.....	333
<i>Девдюк І.В.</i> Байронічні мотиви та образи у творчості Пантелеймона Куліша.....	341
<i>Комінярська І.М.</i> Ретроспектива в минуле: українська діаспора та еміграційна література.....	346
<i>Козлов Р.А.</i> «Будка ч. 27» Івана Франка: хронотопно-нумерологічне прочитання.....	351
<i>Колошук Н.Г.</i> Аналіз окремого поетичного тексту (на прикладі вірша В. Свідзінського «Невже ми не вийдем з мороку книг?..»).....	355
<i>Мовчан В. С.</i> Образи долі у драматургії Лесі Українки: філософські аспекти.....	363
<i>Оляндер Л.К.</i> Онтологічний вимір ліричної трилогії Петра Сороки «Симфонія Петриківського лісу».....	369
<i>Пасічник О.В.</i> Жанрові парадигми «Темноти» Уласа Самчука та «Архипелага ГУЛАГ» Олександра Солженіцина: авторські наміри, інтертекстуальні відношення, сучасні дискусії.....	378
<i>Романов С.М.</i> Особистість і творчість: Леся Українка і Михайло Коцюбинський.....	384
<i>Руденко М.</i> Екстрадієгетичний дискурс «Вступної новели» М.Хвильового: інтертекстуальна стратегія.....	394
<i>Скляр А.Ю.</i> Художньо-естетичні домінанти драматургії В. Діброви (на матеріалі збірки «Довкола столу»).....	400
<i>Скупейко Л.І.</i> Рецепція творчості Лесі Українки: між реалізмом і модернізмом.....	406
<i>Тарнашинська Л.Б.</i> «Нова епічність» VS лжеепічність: проекція творчості українських шістдесятників на світові процеси.....	413
<i>Хороб М.Б.</i> Марія Вайно: мистецтво новелістичного мислення.....	428
<i>Яблонська О.В.</i> Повість Т. Шевченка «Близнецы» в аспекті постколоніальної критики....	435
<i>Яручик В.П.</i> Специфіка вживання образу малої батьківщини у творчості українських письменників Підляшшя.....	442
<i>Яструбецька Г.І.</i> Нові естетичні стратегії В. Слапчука (романи «Книга забуття» і «Та сама курява дороги»).....	447

Білоруська література

<i>Лавринович Л.Б.</i> Aeternum – momentum – kairos: темпоральні аспекти міфопоетики у збірці Алєся Рязанова «Гліна. Камень. Жалеза».....	456
<i>Мельнікава А.М.</i> Праблема «захад – усход» у беларускай публіцыстыцы і мастацкай літаратуры першай трэці ХХ стагоддзя.....	463
<i>Фіцнер Т.А.</i> Праблема жаночай эмансипацыі ў ранніх апавяданнях М. Зарэцкага.....	468
<i>Штэйнер І.Ф.</i> Увасабленне горада ў філасофіі і паэзіі А. Рэмбо, Ф. Ніцшэ і А. Разанава.....	471

Польська література

<i>Брацка М.В.</i> Peryferyjne narracje kolonialne: casus pisarzy pogranicza polsko-ukraińskiego połowy XIX wieku.....	477
<i>Вишневецька О.А.</i> Рецепція Біблії у збірці Корнеля Уейського «Біблійні мелодії».....	486
<i>Муляр С.П.</i> Бездогматство и внутрення гармония (по материалам романа Г. Сенкевича «Без догмата»).....	491
<i>Оляндер Л.К.</i> Иоанн Павел II и Ян Твардовский: диалог в поэзии.....	494
<i>Остапчук В.В.</i> Українські переклади Віслави Шимборської як рецепція: компаративний вимір.....	507
<i>Suchariewa S.</i> Oratorska twórczość Wojciecha Kortyskiego na pograniczu kultur.....	514

Російська література

<i>Аммон М.У.</i> Фадзей Булгарын (1789 – 1859) як пачынальнік расійскай фантастычнай літаратуры.....	520
<i>Белова Т.Д.</i> Литературный портрет в творчестве М. Горького 1920-х годов: «Леонид Красин», «Савва Морозов» и другие (современное прочтение).....	524
<i>Богданова О.В.</i> Пушкинский интертекст как средство создания характера в рассказе И. А. Бунина «Таня»	530
<i>Биберган Е.А.</i> Булгаковский интертекст в рассказе В. Сорокина «Аварон»	538
<i>Бураго Д.С.</i> Жизнетворчество Александра Блока в прочтении С.Б. Бураго.....	544
<i>Дзюба Е.М.</i> Жанровая ситуация «порог романа» в русской литературе конца XVIII – первой трети XIX веков.....	549
<i>Краснобаева О.Д.</i> Пространственно-временной континуум книги-цикла В. Маканина «Долог наш путь».....	554
<i>Спиридонова Л.</i> К вопросу о новаторстве Горького-художника.....	561
<i>Удалов В.Л.</i> Гоголь і Чехов: схожість та еволюція незвичних драматургічних принципів.....	566
<i>Фризман Л.Г.</i> Гамлет с Таганки.....	578
<i>Цзыюань Лю.</i> Художественные константы рассказа И. Бунина «В одной знакомой улице».....	580

Література західної цивілізації

<i>Комінярський І.Б.</i> Джордж Рига та Славомір Мрожек: спільне та відмінне.....	587
<i>Криворучко С.К.</i> «Ріст» і «енергія» у романі Салмана Рушді «Останній подих мавра»....	591
<i>Лабачук О.В.</i> «Малюк Цахес, на прізвисько Цинобер»: материнська і Божа опіка над сиротою. Спроба антропологічного прочитання.....	600
<i>Полежаєва Т.В.</i> «Страждання молодого Вертера» Й. Гете: психологія поведінки героя....	606

ЖУРНАЛІСТИКА

<i>Благовірна Н.Б.</i> Хто диригує видавничим процесом: видавець чи... автор?.....	611
<i>Деркач Л.М.</i> Стан і перспективи розвитку української журналістської освіти.....	621
<i>Кравченко С.І.</i> Євген Маланюк на шпальтах польського часопису «Biuletyn polsko-ukraiński» (Варшава 1932-1938).....	629
<i>Рожило М.А.</i> Літературно-мистецька тематика у волинській православній пресі періоду міжвоєнн्या.....	637
<i>Теребус О.Л.</i> До питання української культурної спадщини в публіцистиці Дмитра Павличка.....	641

МОВОЗНАВСТВО

Питання теорії мовознавства

<i>Бублейник Л.В.</i> Емоційна лексика в зіставному аспекті (східнослов'янські паралелі).....	647
---	-----

<i>Васейко Ю.С.</i> Теорія перекладу Богдана Лепкого та її практична реалізація в інтерпретаціях польською мовою поезій Тараса Шевченка.....	651
<i>Данилюк Н.О.</i> Принципи та методи сучасного лінгвістичного аналізу тексту.....	656
<i>Leszczak O.</i> Tekst jako makrojednostka mowy w ujęciu metodologii funkcjonalno-pragmatycznej.....	663
<i>Масицька Т.Є.</i> Теорія залежностей у сучасному синтаксисі.....	676
<i>Мельник І.А.</i> Семантичні групи відчислівникових дієслівних синтаксичних транспозитів.....	683
<i>Моклиця А.В.</i> Мовний вимір гротескного образу (роман В.Гомбровича «Фердидурке»)...	692
<i>Присяник О.П.</i> Структурні відношення: різниця, опозиція і лінійність	698
<i>Яворський А.</i> Теоретичні засади вивчення діалектизмів у мові художньої літератури.....	704

Лінгвістичний аналіз художнього тексту

<i>Богдан С.К.</i> Бінарна опозиція <i>війна / мир</i> в епістолярних текстах Лесі Українки.....	710
<i>Бублейник Л.В.</i> Інтертекстуальні словесні образи та їхня роль у наративній стратегії автора.....	723
<i>Гандзюк О.М.</i> Особливості перекладу англійською мовою власних назв (дійових осіб) у драмі-фесрії Лесі Українки «Лісова пісня».....	729
<i>Громик Ю.В.</i> Відображення західноукраїнської мовної стихії в художніх текстах Модеста Левицького.....	733
<i>Костусяк Н.М.</i> Типологія речень із модальними синтаксемами (на матеріалі творів Т. Шевченка).....	737
<i>Межов О.Г.</i> Функційне навантаження вокативів у поетичних творах Василя Стуса.....	743
<i>Мельник І.А.</i> Формально елементарні прості речення з одновалентними відприкметниковими дієслівними аналітичними синтаксичними транспозитами (на матеріалі поетичних творів Тараса Шевченка).....	748
<i>Мірченко М.В.</i> Лінгвосинергетика деяких творів Лесі Українки (на матеріалі поетичної збірки «Думи і мрії»)	754
Відомості про авторів	758

Васильев Е.М. Жанры драмы в современных общих генологических исследованиях

В статье рассматриваются современные исследования жанров драматургии в контексте универсальных генологических исследований. Освещаются проблемы родовой специфики драмы (Н. Лейдерман) и типологии драмы (Н. Фрай). Акцентируется внимание на фундаментальных исследованиях украинских филологов в сфере общей генологии (Н. Копыстьянская, Т. Бовсунивская). Рассматривается категория «жанрового метаморфизма» (А. Червинская). Предлагается авторский подход к синонимическим в современном литературоведческом дискурсе понятиям жанровая трансформация и жанровая модификация. Освещается противоречивая категория метажанр в трудах специалистов по жанрологии (Н. Лейдерман, Р. Спивак, А. Бурлина, Т. Бовсунивская, В. Назарець т.п.) и ее применение к исследованию современной драмы (Т. Шахматова, О. Страшкова). Анализируется концепт метамодернизма и его возможное функционирование в драматических исследованиях настоящего.

Ключевые слова: генология, драматургия, жанры, жанровая трансформация, жанровая модификация, метажанр, метамодернизм.

Vasylyev E.M. Drama genres in contemporary universal genological researches.

The article deals with contemporary research of drama genres in the context of universal genological studies. The problems of the generic specificity of the drama (N. Leyderman) and the drama typology (N. Fry) are covered. Attention to fundamental researches of Ukrainian philologists in the field of genres (N. Kopistyanska, T. Bovsunivska) is emphasized. The category of «genre metamorphism» (O. Chervinska) is considered. The author's approach to the genre transformation and genre modification which are synonymous concepts in the modern literary discourse is offered. The controversial category of metagenre in the works of specialists in genology (N. Leyderman, R. Spivak, O. Burlina, T. Bovsunivska, V. Nazarets etc) and its application to the exploration of contemporary drama (T. Shakhmatova, O. Strashkova) is covered. The concept of metamodernism and its possible functioning in the drama studies of the present are analyzed.

Keywords: genology, drama, genres, genre transformation, genre modification, metagenre, metamodernism.

Т.І. Вірченко

**ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧА ТЕРМІНОЛОГІЯ
В АВТОРСЬКИХ ЖАНРОВИХ ДЕФІНІЦІЯХ
СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ДРАМАТУРГІВ¹**

Будь-який літературознавчий аналіз неминує веде до наукових спостережень за жанровим визначенням. Сучасні драматурги тяжіють до використання не класичних жанрових визначень, а до власних новотворів. Тож метою дослідження стало виявити тенденції утворення авторських жанрів. Унаслідок студіювання з'ясувалось, що авторські жанрові визначення частково розкривають змістову лінію п'єси; помітна тенденція до вказування на структуру п'єси; жанрове визначення «драма» передається синонімічним «вистава»; класичні жанрові визначення здебільшого наділені означенням; спостерігається синтез стрижнів комедії й трагедії.

Ключові слова: жанр, авторське жанрове визначення, сучасна українська драматургія.

¹ Вперше опубліковано: Актуальні проблеми літературознавчої термінології: науковий збірник. – Рівне, 2015. – С. 135-138.

Майже кожна літературознавча розвідка не обходиться без заглиблень у жанрову структуру досліджуваного твору. Це й очікувано, адже жанрові ознаки «виявляються в тексті навіть всупереч певним установкам автора» [6, с. 9] та й літературознавчий аналіз завжди рухається або від твору до надтеоретичних узагальнень, що неминуче ведуть до жанру, або від ознак жанру до пізнання глибинних сутностей художності твору.

Аналіз п'єс сучасної української драматургії показує, що значна частина текстів містять авторські жанрові визначення, які дуже різняться між собою, тож завданням має стати окреслити тенденції авторських жанрових визначень української драматургії 1990–2015 років. Окреслені тенденції – не що інше, як побудована гіпотеза, що потребуватиме перевірки на прикладі доробку окремого драматурга, оскільки письменник має свою жанрову систему, а її пізнання сприятиме заглибленню в художню таїну тексту. Крім того, одним із завдань бачу необхідність установлення системи (якщо така наявна) серед авторських жанрових визначень та окреслення типологічних рядів, що сприятиме «видобуттю позачасових властивостей жанру» [2, с. 52].

Н. Малютіна об'єктом дослідницької уваги обрала родо-жанрову динаміку в українській драматургії кінця XIX – початку XX століття, при цьому, закономірно, не залишила непоміченими й авторські жанрові визначення п'єс, які суттєво різнилися від «сучасного (на той час – Т. В.) розуміння драматургічних жанрів» [6, с. 16–17]. Якщо цю ситуацію порівнювати зі сьогоденням, то в словниках і довідкових виданнях майже неможливо знайти дефініції тих жанрових визначень, які запропоновані драматургами. Практика показує, що періоди зламу століть мають низку схожих ознак, тож доречно врахувати висновки літературознавця щодо формулювання авторських жанрових визначень, які відбивали «тісний зв'язок з літературно-сценічною традицією, і тому такі жанрові назви, як комедія-фарс, водевіль-інтермедія, мелодрама-фрашка, фарс-мозаїка, драматична оперетка, передають прагматику театральної інтерпретації» [6, с. 17]. До того ж в авторських жанрових визначеннях відбивається «прагнення драматургів адекватно відреагувати на зміну художньо-естетичній свідомості доби. Це, зокрема, відбилось на появі синтетичних жанрових утворень – лірична драма, драматичний нарис, драматичні малюнки, сатира-фантазія...» [6, с. 17].

Сучасне літературознавство має кілька монографічних праць з питань української драматургії кінця XX – початку XXI ст. О. Бондарева найближче торкнулась питань жанрового моделювання. Але для літературознавця жанр став інструментом, щоб «піддати аналізу різні рівні засвоєння драматургами означеної доби художніх та культурних «претекстів», визначити провідні критерії активного відбору, завдяки якому певні тексти попередніх епох, прочитані на інтертекстуальному чи інтермедіальному рівні, набувають статусу естетичних міфів для драматургії кінця XX – початку XXI століть» [3, с. 20]; «виявити, які саме моделі світу пропонує та продуктивно розвиває сучасна національна драматургія, обґрунтувати неоміфологічну природу цих моделей» [3, с. 21].

Якої ж мети прагнуть досягти драматурги, користуючись не традиційними жанрами, а своїми авторськими новоутвореннями? Н. Копистянська робить справедливий, логічний і доволі очевидний висновок: «Зробивши свій вибір, письменник підзаголовком, вступом, ліричним відступом, іноді й прямим звертанням до читача намагається жартома чи цілком поважно переконати його відійти від звичних жанрових понять, не шукати у даному творі того, чого в ньому через його жанровий характер не може бути» [4, с. 58].

Причини жанрових трансформацій окреслив А. Фаулер: тематичні оновлення, зміна масштабу, зміна функцій, «протистояння», комбінування або змішування жанрів, «родова суміш» [цит. за 2, с. 122–124]. Т. Бовсунівська узагальнила можливі процеси жанроутворення: «1) як діалог старої канонічної його форми з новоутвореннями, 2) діалог з іншими жанрами, 3) діалог з читачем та автором, 4) діалог із позалітературними об'єктами жанрового формування» [2, с. 488].

Серед усього розмаїття п'єс сучасних драматургів, звичайно, є ті, які жанрового визначення не містять, а також ті, що визначені традиційно: «драма», «комедія», «трагедія» чи «драматична поема». Наразі увагу зверну на авторські жанрові визначення, утворені одним зі шляхів, окреслених літературознавцями. При побудові типологічних жанрових рядів доцільно встановлювати 1) жанри, що підлягають трансформуванню; 2) співвіднесення традиційного і новаторського; 3) породжені смислові поля; 4) функції жанрових визначень. При аналізі кожного жанрового визначення доцільно фокусуватися на предметі зображення (змісті творів), часі подій, типі естетичного освоєння дійсності. Думаю, такий аналіз дасть змогу припустити, які жанрові визначення розвиватимуться, а які є лише разовим виявом волі автора.

Варто відзначити помітну тенденцію до вказування на структуру п'єси, констатування кількості дій, яв, картин тощо: «драма на п'ятнадцять картин про людей і тварин» («Ромео і Жасмин» О. Гавроша), «українська п'єса на 2 дії, 7 картин» («Нарада у Президента України» В. Миршука), «п'єса на одну дію з роллю для режисера» («Прямий ефір» О. Ірванця), «вистава у 2-х діях з інтермецо» («Сповідь з постаменту» А. Семерякової), «п'єса на три хвилини» («Просто хороший секс» Барбари Редінг). Цей найбільш очевидний критерій структури оприявнює ще дві виразні особливості.

По-перше, сучасна українська драматургія позиціонує себе як сценічна, тому й з'являється дійова особа Режисер, а поняття «п'єса» або й жанрове визначення «драма» (щодо п'єси А. Семерякової) передається несинонімічним терміном «вистава». До того ж, у жанрових визначеннях «вистава-забава на IV картини, IV яви» («Зірка над Віфлеємом» В. Мулика), «бешкетна театральна історія у двох діях» («Шпигунські пристрасті» В. Герлянца), «для постановки на малій сцені» («Соло для двох» В. Рибачука) спостерігаємо зниження високого потенціалу жанру, оскільки відсутнє основне – естетичне навантаження. Підміна поняття «акт» поняттям «хвилини» явище випадкове, але його смислове навантаження зберігає рівновагу, оскільки акт «вказує на одиницю часу» [7, с. 27].

По-друге, авторські жанрові визначення частково розкривають змістову лінію п'єси: «маленька п'єса про великий український сюр» («Дорога до раю», «Стефко продався мормонам» Я. Верещака), «символічна сімейна драма» («Дев'ятий місячний день» О. Погребінської), «символічна історія» («Сестра милосердна» В. Сердюка), «історія про любов і зраду» («Хто править ритм (Принц – водій трамваю)» Т. Іващенко), «українська п'єса радянською мовою» («Щодо можливості кінця світу в одній окремо взятій країні» О. Клименко), «історія кохання на два дії» («Двоє обабіч Мерседеса» О. Клименко), «звичайна історія на 2 частини, можливо, навіть комедія» («Смертельний трюк» В. Селезньова), «невигадана історія» («Королівський особняк» Я. Верещака), «сповідь» («Давид» В. Мисюка), «весела історія на дві дії» («Насреддін в Бахчисараї» О. Клименко), «лялькова новорічна історія» («Біла-біла-біла казка» С. Лелюх). Помітно, що в цій групі жанрів домінує лексема «історія», яка не тільки допомагає окреслити, про що оповідатиме автор устами своїх дійових осіб, а й увиразнює епізацію драми. В античності основою п'єси був міф, у середні віки – книжний міф, тобто біблійний чи агіографічний сюжет, у новий час – фабула, а в новітній – саме «історія» як «життєвий сюжет».

Проведене нами дослідження «Художній конфлікт сучасної української драматургії: дискурс, еволюція, типологія» дало змогу констатувати домінуючий історичний тип конфлікту, що підтверджує й пояснює такі авторські жанри: «історична драма-легенда з часів XVI ст.» («Легенда тернового поля» Л. Крупи), «історична драма-містерія на 2 дії» («Гетьманський сон» О. Страшенко), «історична драма» («Біла ворона» Ю. Рибчинського), «п'єса з часів визвольних змагань» («Кривавий засів» В. Андрушка). До того ж, попри всі твердження про постмодерність сучасної української драматургії, виразним є акцент авторів на її українськості.

Різновидом історичної драми є драма документальна. Її основа – сюжет, зітканий з упорядкованих матеріалів. Драматурги схильні у своїх жанрових визначеннях деталізувати ці матеріали, зокрема І. Драч формулює жанрове визначення п'єси так: «документальна

драма-колаж у двох частинах, відтворена за листами, спогадами та віршами, доносами та розпорядженнями, які стосувалися Т. Г. Шевченка, його похорону на Чернечій горі». Аналогічну ситуацію спостерігаємо в п'єсі Н. Лісової, І. Павлюк «Олена Теліга. Або-або». П. Паві відзначає, що основним прийомом документальної драми є монтаж. І. Драч віддає перевагу іншому прийому – колажу, виносячи його в назву жанру, тим самим підкреслюючи різноманітність матеріалів, що обробляються.

«Історичні п'єси», як й «історії» увиразнюють схильність сучасної драматургії до епізації. Підкреслює це й синтез із прозовими жанрами: повістю («драматична повість» «Ой, було весілля...» С. Новицької), новелою («драматична новела на 2 частини» «Незакінчена історія» В. Серезньова), притчею («притча про любов» «Ельза» Л. Волошин, «драма-притча» «Марія – княгиня Рівненська (Несвицька)» І. Білоуса, «драма-притча на 3 дії» «Докторська дисертація» В. Працьовитого), легендою («драма-легенда» «Соломія Крушельницька» Б. Мельничука, І. Ляховського, «історична легенда о чотирьох діях» «Чураївна» В. Ілляшенка), казкою. Серед останніх жанрових утворень помітне тяжіння до вказівки адресата («казка для дітей і дорослих» «Цирк життя нашого» С. Лелюх, «казка для дорослих» «Пан Коцький» С. Новицької, «казка для театру» «Є!» О. Аулова). Усі інші означення несуть багате стилістичне забарвлення («крута новорічна казка на дві частини» «Новорічна круговерть» Я. Верещака).

Злам ХХ і ХХІ століть не порушує всіх попередніх тенденцій, і ми маємо явну перевагу драм над комедіями і трагедіями. Якщо драматурги послуговуються поняття «драма», то здебільшого наділяють його означенням: «фантастична», «містична», «драма жахів», «зовсім-не-дурна», чим (крім хіба останнього) увиразнюють загальну тональність п'єси, яка допомагає читачеві поринути у світ надприродного, не пояснюваного, а авторові – тримати читачку увагу та інтригу. На ірраціоналізмі ґрунтується і «драма абсурду» («Розібрати М на запчастини» В. Сердюка), що вияскравлює «протиріччя в пізнанні й мисленні». З іншого боку, перед читачами й глядачами постає людина, «відчужена від фізичного й соціального середовища», істота, що втратила будь-які орієнтири і «блукає в пошуках невідомого притулку».

Постмодерна трагедія – «майже еротична» («Химерна Мессаліна» Неди Нежданой), «здійснених бажань» («Слідами вчорашнього піску» Олександра Вітра). Подібні означення лише частково стирають усвідомлення фізичної чи духовної смерті, у той же час виокремлюють одну зі сторін людського буття. Відсутність однозначності як провідної ознаки позначається на жанрі «трагедія в трьох версіях» («Настя Чагорова» В. Вовк). Започаткований у ХХ ст. трагіфарс продовжує набирати сили в доробку Неди Нежданой та С. Росовецького.

На межі комедії й трагедії перебуває «комедія з трагічним фіналом за мотивами творів Соснори і Куна» («Пам'ять Галатеї» О. Погребінської). Загалом трансформації комедій також не позбавлені якісних означень – «чорна комедія» (Неда Неждана) – за П. Паві, «жанр, близький до трагікомічного» – «комедія тут тільки назва». Одночасне функціонування майже синонімічних понять зумовлене потребою розмежувати прийоми, якими досягається песимістична ідея і реалістичне зображення подій: «чорна комедія» – іронія, «трагікомедія» – патетика.

Неда Неждана прагне до синтезу найпотужніших стрижнів трагедії й комедії, тому в її «чорній комедії для театру національної трагедії» («Той, що відчиняє двері») приземленість «чорної комедії» нівелюється масштабом трагедії.

Називання трагікомедій у п'єсах сучасних авторів позбавлене постмодерних нашарувань: тільки тематична констатація – «чорнобильська» – «Отець Антоній» М. Наєнка, «політична» – «Корабель-бордель» О. Страшенко.

Схильні драматурги в назву жанру включати також прийом, за допомогою якого досягається комічний ефект, як, наприклад, у жанрі «комедія-гротеск» («Фракція» О. Прогнімака, А. Крима). Загалом сучасні комедії доволі реалістичні в деталях та змалюванні гострої деформації – чим виконують свою традиційну функцію.

Гостра комедійність лежить в основі жанру «фарс». Усвідомлення суті фарсу дає змогу говорити про недоречну тавтологію «комедія-фарс» («Кама Сутра» М. Якубовської). Аналогічна ситуація з жанром «музичний водевіль» («І святе, і гріше» О. Германа). Такий висновок напрошується через розуміння сутності жанру «водевіль»: «комедійний синтетичний жанр, основу сюжету якого складає анекдотична подія, що містить цікаву інтригу, поєднується з обов'язковим виконанням куплетів і танцювальних вставок» [1, с. 59].

У межах метажанру комедії слід розглядати малі комедійні жанри – «одноактна п'єса-шарж», «тижневі усмішки сатиричного дуету», у яких домінує гумор.

Жодна епоха не обходиться без «мелодрами» – «жанру, де музика вступає в найдраматичніші моменти для вираження емоцій мовчазного персонажа» [7, с. 244–245]. Але означення «іронічна» («Тріумфальна жінка» Н. Ковалик) частково руйнує уявлення про мелодраму як жанр, якому «притаманне підкреслення героїзму, сентиментальності й трагізму» [7, с. 244–245]. Уважаємо, що зображення героїзму і трагізму передбачає в основному використання стверджувальних прийомів і «глузлива оцінка поціновуваного предмета, явища» [5, с. 436] – річ несумісна.

Поняття «моноп'єса» / «моновистава» / «монодрама» функціонують як синоніми. І навіть, коли драматург у назву вводить «моноп'єса на три складові людини» доволі прозоро зрозуміло, що три ролі виконуватиме одна людина, або внутрішній простір людини буде поділений на три «Я», та й продовження жанрового визначення «призначений для втілення не на сцені, а в житті» тільки поглиблює останню думку, що соціальні ролі, виконувані нами в житті, дуже різноманітні.

Попри всі розмови про постмодерність сучасної драматургії, ігнорувати вагому долю її традиційності не доводиться. Постмодерність виступає маскою, за якою приховуються, у більшості випадків, закономірні процеси.

Унаслідок систематизації жанрових утворень визначені архіжанри – драма, комедія, трагедія. Більшість авторських жанрових визначень – синтетичні утворення, які покликані підкреслити прагнення драматургів бачити сценічне втілення п'єси. Автори своїми визначеннями пропонують читачам діалог, з якого встановлюється результат – поєднання різних за походженням жанрових форм.

Оригінальність назв у більшості випадків є нічим іншим, як частковим розкриттям змістової лінії твору, що зумовлює тяжіння до епізації; констатуванням структурних елементів п'єси.

І хоча драми продовжують домінувати над комедіями і трагедіями, жанрові модифікації комедій у номінації містять прийом, за допомогою якого досягається основний ефект. Увиразнюється жанр трагікомедії, оскільки драматурги пропонують своїм читачам / глядачам спостерігати двобій приземленої реалістичності й національної трагедії, де пафосність останнього стирається заглибленням у буденність.

Із розвитком молодіжних театрів, із популяризацією читок, думається, найближчим часом домінуватимуть синтетичні жанри, утворені поєднанням жанрів драматургічних і прозових, пануванням документальної драми, і сприятимуть цьому історичні події, які, на жаль, нині переживає Україна.

Але дослідження ще потребує розкриття сутності авторських жанрових визначень у контексті доробку одного драматурга і жанрових визначень, пояснення сутності яких неможливі без занурення в зміст п'єси, зокрема «трагіглюк» тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Баканурський А. Театральньо-драматичний словник / Анатолій Баканурський, Владислав Корнієнко. – К. : Знання України, 2009. – 319 с.
2. Бовсунівська Т. В. Теорія літературних жанрів: жанрова парадигма сучасного зарубіжного роману : підручник. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 519 с.

3. Бондарева О. Є. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання : монографія / Олена Євгенівна Бондарева. – К. : Четверта хвиля, 2006. – 512 с.
4. Копистянська Н. Х. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства : монографія / Нонна Хомівна Копистянська. – Львів : ПАІС, 2005. – 368 с.
5. Літературознавча енциклопедія : у двох томах. Т. 1 / Авт.-укладач Ю. Ковалів. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 608 с.
6. Малютіна Н. П. Українська драматургія кінця ХІХ – початку ХХ століття: аспекти родо-жанрової динаміки : монографія / Наталя Павлівна Малютіна. – Одеса : Астропринт, 2006. – 352 с.
7. Паві П. Словник театру / Патріс Паві. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 640 с.

Virchenko T. I. Литературоведческая терминология в авторских жанровых дефинициях современных украинских драматургов.

Любой литературоведческий анализ обязательно спровоцирует научные наблюдения за жанровым определением произведения. Современные драматурги склонны к использованию не классических жанров, а личных новообразований. Поэтому целью исследования стало определить тенденции образования авторских жанров. Вследствие студирования выяснилось, что авторские жанровые определения частично раскрывают содержательную линию пьесы; заметна тенденция к указыванию структуры пьесы; жанровое определение «драма» передается синонимическим понятием «представление»; классические жанровые определения в большинстве случаев наделены определением; наблюдается синтез стрессней комедии и трагедии.

Ключевые слова: жанр, авторское жанровое определение, современная украинская драматургия.

Virchenko T. I. Literary terminology in author's genre definitions of contemporary Ukrainian playwrights

Any literary analysis inevitably leads to scientific observation of the genre definition. Modern dramatists tend to use not classical genre definitions, but their own innovations. Therefore, the purpose of the study was to identify trends in the formation of author genres. As a result of the study it became clear that the author's genre definition partially reveals the content line of the play; a noticeable tendency to point to the structure of the play; genre definition of «drama» is transmitted synonymous «performance»; classical genre definitions are mostly endowed with a definition; there is a synthesis of rods of comedy and tragedy.

Keywords: genre, author's genre definition, contemporary Ukrainian drama.

О.М. Головій

НЕОРЕАЛІЗМ: ДО ПРОБЛЕМИ ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО ОКРЕСЛЕННЯ¹

У статті розглянуто неореалізм як перехідне / межове / «відкрито-закрите» (У. Еко) художнє явище; як ґрунтовану на новітніх філософських концепціях модерну (з 1980-х рр. – постмодерну) стильову тенденцію, котра засвідчила вияв у літературі ХХ ст. реалістичного типу творчості і спирається на притаманну реалістичній естетиці

¹ Вперше опубліковано: Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Літературознавство. – Луцьк : Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2013. – № 28 (277). – С. 28-34. Стаття доповнена..:

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

1. Аммон Марина Володимирівна, кандидат філологічних наук Гомельського державного університету імені Франциска Скорини (м. Гомель, Республіка Білорусь)
2. Астрахан Наталія Іванівна, доктор філологічних наук, доцент Житомирського державного університету імені Івана Франка (м. Житомир, Україна)
3. Бажок Ірина Олександрівна, асистент Гомельського державного університету імені Франциска Скорини (м. Гомель, Республіка Білорусь)
4. Белова Тамара Дмитрівна, доктор філологічних наук, професор Саратовського державного університету імені М. Г. Чернишевського (м. Саратов, Росія)
5. Біберган Катерина Анатоліївна, старший викладач Петербурзького державного університету культури і мистецтв (м. Санкт-Петербург, Росія)
6. Благовірна Наталія Богданівна, кандидат філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
7. Богдан Світлана Калениківна, кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
8. Богданова Ольга Володимирівна, доктор філологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту філологічних досліджень Петербурзького державного університету (м. Санкт-Петербург, Росія)
9. Брацка Марія Валентинівна, доктор філологічних наук, доцент Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна)
10. Бублейник Людмила Василівна (1932 – 2013) – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та практики перекладу (2005 – 2013) Волинського Інституту економіки та менеджменту (м. Луцьк, Україна)
11. Бураго Дмитро Сергійович, кандидат філологічних наук, доцент, член Національної спілки письменників України, видавець (м. Київ, Україна)
12. Васейко Юлія Святославівна, кандидат філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
13. Васильєв Євген Михайлович, кандидат філологічних наук, доцент, докторант Житомирського державного університету імені Івана Франка (м. Житомир, Україна)
14. Вишневіська Оксана Антонівна, кандидат філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
15. Вірченко Тетяна Ігорівна, доктор філологічних наук, професор Київського університету імені Бориса Грінченка (м. Київ, Україна)
16. Гандзюк Олександра Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
17. Головій Оксана Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
18. Гром'як Роман Теодорович (1937 – 2014), доктор філологічних наук, професор, академік АН ВО України, завідувач кафедрою теорії та порівняльного літературознавства (1995 – 2014) Тернопільського національного університету імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль, Україна)
19. Громик Юрій Васильович, кандидат філологічних наук, доцент, декан факультету філології та журналістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)

20. Данилюк Ніна Олексіївна, доктор філологічних наук, завідувач кафедри романських мов та інтерлінгвістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
21. Данилюк-Терещук Тетяна, завідувач музею Лесі Українки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
22. Девдюк Іванна Василівна, кандидат філологічних наук, доцент Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ, Україна)
23. Деркач Лариса Миколаївна, кандидат філологічних наук, асистент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
24. Дзюба Олена Марківна, доктор філологічних наук, професор Нижньогородського державного педагогічного університету імені Козьми Мініна (м. Нижній Новгород, Росія)
25. Дмитрієва Іванна Володимирівна, кандидат філологічних наук, викладач Житомирського державного університету імені Івана Франка (м. Житомир, Україна)
26. Жулинський Микола Григорович, доктор філологічних наук, професор, академік НАН України, директор Інституту літератури імені Т.Г. Шевченка НАН України (м. Київ, Україна)
27. Захарова Вікторія Трохимівна, доктор філологічних наук, професор Нижньогородського державного педагогічного університету імені Козьми Мініна (м. Нижній Новгород, Росія)
28. Козлик Ігор Володимирович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри світової літератури і порівняльного літературознавства Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ, Україна)
29. Козлов Роман Анатолійович, доктор філологічних наук, професор Київського університету імені Бориса Грінченка (м. Київ, Україна)
30. Колошук Надія Георгіївна, доктор філологічних наук, професор Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
31. Комінярська Ірина Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка (м. Кременець, Україна)
32. Комінярський Ілля Богданович, пошуковець Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка (м. Кременець, Україна)
33. Кормилов Сергей Іванович, доктор філологічних наук, професор Московського державного університету імені М.В. Ломоносова (м. Москва, Росія)
34. Костусяк Наталія Миколаївна, доктор філологічних наук, професор Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
35. Кравченко Світлана Іванівна, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач кафедри соціальних комунікацій Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
36. Краснобаєва Оксана Дмитрівна, кандидат філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
37. Криворучко Світлана Костянтинівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романської філології та перекладу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (м. Харків, Україна)
38. Кучма Наталія, кандидат філологічних наук, доцент Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль, Україна)
39. Лабашук Оксана Василівна, доктор філологічних наук, професор Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль, Україна)

40. Лавринович Лілія Богданівна, кандидат філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
41. Лановик Зоряна Богданівна, доктор філологічних наук, професор Тернопільського національного університету імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль, Україна)
42. Лановик Мар'яна Богданівна, доктор філологічних наук, професор Тернопільського національного університету імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль, Україна)
43. Лещак Олег Володимирович, доктор габілітований, професор Університету імені Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
44. Лю Цзююань, лектор факультету російської мови Університету міста Цзямуси (м. Цзямуси, Китай)
45. Масицька Тетяна Євгенівна, доктор філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
46. Медицька Мирослава Степанівна, кандидат філологічних наук, доцент Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ, Україна)
47. Межов Олександр Григорович, доктор філологічних наук, професор Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
48. Мельник Ірина Анатоліївна, доктор філологічних наук, професор Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
49. Мельникова Анжела Миколаївна, доктор філологічних наук, доцент Гомельського державного університету імені Франциска Скорини (м. Гомель, Республіка Білорусь)
50. Мірченко Микола Васильович, доктор філологічних наук, професор, академік АН ВО України, завідувач кафедри української мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
51. Мовчан Віра Серафимівна, доктор філософських наук, професор (м. Дрогобич, Україна)
52. Моклиця Андрій Володимирович, кандидат філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
53. Моклиця Марія Василівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
54. Муляр Софія Петрівна, кандидат філологічних наук, доцент Волинського інституту економіки і менеджменту (м. Луцьк, Україна)
55. Мусій Валентина Борисівна, доктор філологічних наук, професор Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова (м. Одеса, Україна)
56. Назарець Віталій Миколайович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука (м. Рівне, Україна)
57. Оляндер Луїза Костянтинівна, доктор філологічних наук, професор, академік АН ВО України, завідувач кафедри слов'янської філології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
58. Остапчук Вікторія Вікторівна, кандидат філологічних наук, старший викладач Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
59. Пасічник Олена Василівна, кандидат філологічних наук, доцент Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка (м. Кременець, Україна)

60. Полежаєва Тетяна Вікторівна, кандидат філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
61. Полякова Лариса Василівна, доктор філологічних наук, професор Тамбовського державного університету імені Г.Р. Державіна (м. Тамбов, Росія)
62. Приходько Вікторія Богданівна, кандидат філологічних наук, доцент Луцького національного технічного університету (м. Луцьк, Україна)
63. Просяник Оксана Петрівна, кандидат філологічних наук, доцент Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця (м. Харків, Україна)
64. Регевич Адам, доктор габілітований, професор Академії імені Яна Длугоша (м. Ченстохова, Польща)
65. Рожило Марія Андріївна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
66. Романов Сергій Миколайович, кандидат філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
67. Руденко Марта Ігорівна, кандидат філологічних наук, доцент Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського (м. Тернопіль, Україна)
68. Скляр Анжеліка Юріївна, учитель КСШ №107 (м. Кривий Ріг, Україна)
69. Скупейко Лукаш Іванович, доктор філологічних наук, старший науковий співробітник Інституту літератури імені Т.Г.Шевченка НАН України (м. Київ, Україна)
70. Соколова Вікторія Альбертівна, кандидат філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
71. Спіридонова Лідія Олексіївна, доктор філологічних наук, професор, завідувач відділу вивчення та видання творчості О.М. Горького Інституту світової літератури (ИМЛИ) імені О. М. Горького Російської академії наук (РАН) (м. Москва, Росія), лауреат Горківської премії 2014 року за книгу «Настоящий Горький: мифы и реальность»
72. Степанова Анна Аркадіївна, доктор філологічних наук, професор Університету імені Альфреда Нобеля (м. Дніпро, Україна)
73. Сухарева Світлана Володимирівна, доктор філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
74. Тарнашинська Людмила Броніславівна, доктор філологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту літератури імені Т.Г.Шевченка НАН України (м. Київ, Україна)
75. Тербус Оксана Леонідівна, кандидат філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
76. Удалов Віктор Лазарович, доктор філологічних наук, професор, академік АН ВО України (м. Луцьк, Україна)
77. Фіцнер Тетяна Адамівна, кандидат філологічних наук, доцент Гомельського державного університету імені Франциска Скорини (м. Гомель, Україна)
78. Фрізман Леонід Генріхович, доктор філологічних наук, професор (м. Харків, Україна)
79. Хороб Марта Богданівна, кандидат філологічних наук, доцент Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ, Україна)
80. Хороб Степан Іванович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ, Україна)
81. Червінська Ольга В'ячеславівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, Україна)

82. Чирков Олександр Семенович, доктор філологічних наук, професор Житомирського державного університету імені Івана Франка (м. Житомир, Україна)
83. Чуй Андрій Валерійович, здобувач Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
84. Штейнер Іван Федорович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри білоруської літератури Гомельського державного університету імені Франциска Скорини (м. Гомель, Республіка Білорусь)
85. Яблонська Ольга Василівна, кандидат філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
86. Яворський Андрій Юрійович, кандидат філологічних наук, старший викладач Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
87. Яручик Віктор Павлович, кандидат філологічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
88. Яструбецька Галина Іванівна, доктор філологічних наук, завідувач кафедри української літератури, Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)

Наукове електронне видання на CD-ROM

**СУЧАСНІ
МОВО- І ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧІ МЕТОДОЛОГІЇ
ТА НОВІ ПРОЧИТАННЯ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ
АНТОЛОГІЯ**

Електронне видання на CD-ROM

АНТОЛОГІЯ

Авторська редакція
Макетування Т. В. Полежаєвої

Один електронний оптичний диск (CD-ROM).
Об'єм даних 10,80 Мб. Тираж 300 прим. Зам. 70.

Видавець і виготовлювач – Вежа-Друк,
м. Луцьк, вул. Шопена, 12, тел. (0332) 29-90-65.

E-mail: vezhaprint@gmail.com

Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України
ДК № 4607 від 30.08.2013 р.